1. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.

Lista lektur obowiązkowych

Klasy VII i VIII
Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*
Aleksander Fredro, *Zemsta*
Jan Kochanowski, wybór fraszek, pieśni i trenów, w tym tren I, V, VII,
VIII Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec* Ignacy Krasicki, *Żona modna*
Adam Mickiewicz, *Reduta Ordona, Śmierć Pułkownika, Świtezianka, Dziady* część II, wybrany utwór z cyklu *Sonety krymskie, Pan Tadeusz* (całość)
Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Książę*
Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis, Latarnik*
Juliusz Słowacki, *Balladyna*
Stefan Żeromski, *Syzyfowe prace*
Sławomir Mrożek, *Artysta*
Melchior Wańkowicz, *Ziele na kraterze* (fragmenty), *Tędy i owędy* (wybrany reportaż)

Zadania egzaminacyjne są wydrukowane na kolejnych stronach.

LIVEWORKSHEETS

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Adam Mickiewicz
PAN TADEUSZ

Przerwał [milczenie] starzec, trzęsąc wzniesioną prawicą:
„Nie masz zgody, mopanku, pomiędzy Soplicą
I krwią Horeszków; w panu krew Horeszków płynie,
Jesteś krewnym Stolnika, po matce łowczynie, […]
Słuchaj Pan historyi swej własnej rodzinnej,
Która się stała właśnie w tej izbie, nie innej.

Nieboszczyk pan mój, Stolnik, pierwszy pan w powiecie,
Bogacz i familiant, miał jedyne dziecię,
Córkę piękną jak anioł; więc się zalecało
Stolnikównie i szlachty, i paniąt niemało.
Między szlachtą był jeden wielki paliwoda
Kłótnik, Jacek Soplica, zwany «Wojewoda» […].
Owoż pan Stolnik nieraz wzywał tego zucha,
I ugaszczał w pałacu, zwłaszcza w czas sejmików,
Popularny dla jego krewnych i stronników.
Wąsal tak wzbił się w dumę łaskawym przyjęciem,
Że mu się uroiło zostać pańskim zięciem. […]

Było to za Kościuszki czasów; Pan popierał
Prawo trzeciego maja i już szlachtę zbierał,
Aby konfederatom ciągnąc ku pomocy,
Gdy nagle Moskwa zamek opasała w nocy […].
Grad kul sypały z dołu moskiewskie piechury,
My z rzadka, ale celniej dogrzewali z góry. […]
Wtem strzelono spod bramy, Stolnik się zająknął,
Zaczerwienił się, zbladnął, chciał mówić, krwią chrząknął;
Postrzegłem wtenczas kulę, wpadła w piersi same;
Pan, słaniając się, palcem ukazał na bramę.
Poznałem tego łotra Soplicę! Poznałem!
Po wzroście i po wąsach! Jego to postrzałem
Zginął Stolnik, widziałem! […]

Ja w krew jego rany
Obmoczyłem mój rapier, Scyzorykiem zwany
(Zapewne pan o moim słyszał Scyzoryku,
Sławnym na każdym sejmie, targu i sejmiku).
Przysiągłem wyszczerbić go na Sopliców karkach;
Ścigałem ich na sejmach, zajazdach, jarmarkach […].
Jeden tylko został,
Który dotąd ode mnie pamiątki nie dostał!
Rodzoniutki braciszek owego wąsala
Żyje dotąd i z swoich bogactw się przechwala,
Zamku Horeszków tyka swych kopców krawędzią,
Szanowany w powiecie, ma urząd, jest sędzią! I
Pan mu zamek oddasz? Niecne jego nogi

LIVEWORKSHEETS

Mają krew Pana mego zetrzeć z tej podłogi?
O, nie! Póki Gerwazy ma choć za grosz duszy
I tyle sił, że jednym małym palcem ruszy
Scyzoryk swój, wiszący dotychczas na ścianie,
Póty Soplica tego zamku nie dostanie!"

„O! – krzyknął Hrabia, ręce podnosząc do góry –
Dobre miałem przeczucie, żem lubił te mury!
Choć nie wiedziałem, że w nich taki skarb się mieści,
Tyle scen dramatycznych i tyle powieści!
Skoro zamek mych przodków Soplicom zagrabię,
Ciebie osadzę w murach jak mego burgrabię […].
Czuję, że we mnie mężnych krew Horeszków płynie!
Wiem, co winienem sławie i mojej rodzinie.
Tak! Muszę zerwać wszelkie z Soplicą układy,
Choćby do pistoletów przyszło lub do szpady!
Honor każe".
Rzekł, ruszył uroczystym krokiem,
A Gerwazy szedł z tyłu w milczeniu głębokiem.
Przed bramą stanął Hrabia, sam do siebie gadał,
Poglądając na zamek prędko na koń wsiadał, Tak
samotną rozmowę kończąc roztargniony: „Szkoda,
że ten Soplica stary nie ma żony,
Lub córki pięknej, której ubóstwiałbym wdzięki;
Kochając i nie mogąc otrzymać jej ręki,
Nowa by się w powieści zrobiła zawiłość:
Tu serce, tam powinność! tu zemsta, tam miłość!"

Adam Mickiewicz, *Pan Tadeusz*, Warszawa 1971.

[466 wyrazów]

Zadanie 1. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Wydarzenia historyczne wspomniane w przywołanym fragmencie miały wpływ na dzieje zamku.	**P**	**F**
Z przytoczonego fragmentu wynika, że opowieść Gerwazego wpłynęła na stosunek Hrabiego do rodziny Sopliców.	**P**	**F**

LIVEWORKSHEETS

Zadanie 2. (0–1)

Spośród podanych zdań wskaż to, które nie opisuje reakcji Hrabiego po wysłuchaniu historii o zamku. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

A. Losy Stolnika wzbudziły w Hrabim poczucie winy.
B. Hrabia poczuł wolę walki po spotkaniu z Gerwazym.
C. Opowieść Gerwazego wyzwoliła w Hrabim chęć odwetu.
D. Potomek Horeszków postanowił odzyskać rodową posiadłość.

Zadanie 3. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

W przytoczonym fragmencie *Pana Tadeusza* trzecioosobowy narrator opisuje sposób zachowania bohaterów.	**P**	**F**
Narrator przytacza wypowiedzi bohaterów w formie mowy niezależnej.	**P**	**F**

Zadanie 4. (0–2)

4.1. Na podstawie treści całej lektury *Pan Tadeusz* Adama Mickiewicza napisz, w jakich okolicznościach zamek Stolnika Horeszki znalazł się w rękach rodziny Sopliców.

.....
.....
.....
.....
.....

4.2. Na podstawie treści całej lektury *Pan Tadeusz* Adama Mickiewicza wyjaśnij, dlaczego Gerwazy ostatecznie zrezygnował z zemsty na rodzinie Sopliców.

.....
.....
.....
.....
.....

LIVEWORKSHEETS

Zadanie 5. (0–2)

Na podstawie podanego fragmentu i całego utworu *Pan Tadeusz* ułóż podane niżej wydarzenia zgodnie z porządkiem chronologicznym. Wpisz litery (A–E) w kratki we właściwej kolejności.

A. Moskale napadają na zamek Stolnika.
B. Jacek Soplica zostaje tajnym emisariuszem.
C. Gerwazy namawia szlachtę do zajazdu na Sopliców.
D. Stolnik często zaprasza Jacka Soplicę do swojego zamku.
E. Gerwazy dostrzega u bram zamku Jacka Soplicę z uniesioną strzelbą.

Zadanie 6. (0–2)

Z losami którego bohatera lektury obowiązkowej, innej niż *Pan Tadeusz*, wiąże się dramatyczna historia?

Uzasadnij swoją odpowiedź. W uzasadnieniu przywołaj sytuację z tej lektury, ilustrującą Twoją argumentację. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

Bohater: ……

Tytuł lektury: ……

Uzasadnienie: ……

……

……

……

……

……

LIVEWORKSHEETS

Zadanie 7. (0–2)

Przeczytaj podany fragment.

CZEŚNIK
Po krótkiej chwili

Ojciec Klary
Kupił ze wsią zamek stary…
[…]
uderza w stół i mówi dalej

Tu mieszkamy, jakby sowy;
Lecz co gorsza, że połowy
Drugiej zamku – czart dziedzicem.

Przestrach Papkina

Czy inaczej: Rejent Milczek
Słodki, cichy, z kornym licem,
Ale z diabłem, z diabłem w duszy.

PAPKIN

Jednak zgodnie, jak sąsiady…

CZEŚNIK

Jeśli nie ja mymi psoty,
Nikt go stąd już nie wyruszy […].

7.1. Podaj tytuł lektury obowiązkowej, z której pochodzi powyższy fragment.

Tytuł lektury: ……

7.2. W jaki sposób w utworze, z którego pochodzi powyższy fragment, zakończył się spór między głównymi bohaterami?

……

……

……

LIVEWORKSHEETS

Zadanie 8. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Pytania, które zadał Gerwazy Hrabiemu: *I Pan mu zamek oddasz? niecne jego nogi / Mają krew Pana mego zetrzeć z tej podłogi?*, podkreślają duże zaangażowanie emocjonalne Gerwazego w spór o zamek z Soplicami.	**P**	**F**
Zdrobnienia użyte przez Gerwazego w sformułowaniu *Rodzoniutki braciszek owego wąsala* nadały wypowiedzi bohatera ironiczny charakter.	**P**	**F**

Zadanie 9. (0–1)

Przeczytaj definicję wyrazu *teatr* ze słownika języka polskiego.

1. «twórczość sceniczna danego autora, kraju, narodu, danej epoki»
2. «instytucja, organizacja zajmująca się wystawianiem utworów scenicznych»
3. «dziedzina sztuki polegająca na realizowaniu scenicznych utworów literackich»
4. «budynek, pomieszczenie przystosowane do wystawiania utworów scenicznych»
5. pot. «przedstawienie; bytność na przedstawieniu»

Słownik języka polskiego, pod red. Mieczysława Szymczaka, Warszawa 1999.

W którym z podanych zdań użyto wyrazu *teatr* w znaczeniu 5.? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

A. Nasz teatr świecił ostatnio pustkami.
B. Po teatrze poszli do znajomych na kolację.
C. Jestem wielkim miłośnikiem teatru starożytnego.
D. W naszym teatrze często wystawiane są sztuki współczesne.

Zadanie 10. (0–1)

W którym z wyrazów pisowni „ó” nie można uzasadnić wymianą „ó” na „o”? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

A. *mój*
B. *dwór*
C. *córka*
D. *przywiódł*

LIVEWORKSHEETS

Zadanie 11. (0–1)

Na jednej ze stron poświęconych lekturom szkolnym zamieszczono krótkie notatki dotyczące najważniejszych wydarzeń opisanych w poszczególnych księgach *Pana Tadeusza*. Poniżej znajduje się jedna z nich. Wybierz zdanie, w którym interpunkcja jest niepoprawna.

Z księgi II musisz zapamiętać historię zamku!

A. Historię zamku poznajemy dzięki Gerwazemu, który opowiada Hrabiemu o dawnym właścicielu, Stolniku Horeszce.

B. Kiedy na zamek najechali Moskale mieszkańcom udało się ich powstrzymać.

C. Gerwazy poprzysiągł zemstę rodzinie Sopliców, ponieważ Jacek Soplica zabił Stolnika Horeszkę.

D. Opowieść Gerwazego wywarła ogromne wrażenie na potomku Stolnika Horeszki, podziwiającym zamek.

LIVEWORKSHEETS

Zadanie 12. (0–3)

W Twojej szkole organizowany jest konkurs na projekt makiety zamku Horeszków. Napisz ogłoszenie, w którym zachęcisz swoich rówieśników do wzięcia udziału w tym konkursie. Użyj dwóch argumentów.

Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

OGŁOSZENIE

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

LIVEWORKSHEETS